

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о Високом савету судства садржан је у члану 97. тачка 17. Устава Републике Србије према коме Република Србија уређује и обезбеђује и друге односе од интереса за Републику Србију, у складу са Уставом. Поред тога, чл. 150–154. Устава Републике Србије, прописује се надлежност, састав, мандат чланова, председник и потпредседник и правно средство против одлуке Високог савета судства.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о Високом савету судства неопходно је донети у циљу усклађивања са Актом о промени Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 115/21) који је потврђен на републичком референдуму 16. јануара 2022. године. Актом о промени Устава Републике Србије битно су промењени надлежност, састав, мандат чланова, начин избора председника и правно средство против одлуке Високог савета судства. Поред тога чланом 2. Уставног закона за спровођење Акта о промени Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 115/21) прописано је да ће се Закон о судијама, Закон о уређењу судова, Закон о јавном тужилаштву, Закон о Високом савету судства и Закон о Државном већу тужилаца ускладити са Амандманима у року од годину дана од дана ступања на снагу Акта о промени Устава републике Србије (9. фебруар 2023. године).

Доношење Закона о Високом савету судства у прописаном року услов је за функционисање судства у складу са одредбама садржаним у Акту о промени Устава Републике Србије и Уставном закону за његово спровођење.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Члан 1. Нацрта закона о Високом савету судства (у даљем тексту: Нацрт закона) уређује предмет закона, односно да се њиме уређује положај, надлежност, организација и начин рада Високог савета судства (у даљем тексту: Савет), услови и поступак за избор изборног члана Савета, трајање мандата и престанак његове функције и обезбеђење услова и средстава за рад Савета.

Чл. 2. до 8. Нацрта закона садрже одредбе о положају Савета.

Чланом 2. Нацрта закона предвиђа да је Савет независан државни орган који обезбеђује и јемчи независност суда, судије, председника суда и судије поротника. У оквиру своје надлежности Савет остварује сарадњу са Високим саветом тужилаштва, другим органом Републике Србије, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе или градске општине, јавном службом, имаоцем јавних овлашћења и другим физичким и правним лицем, правосудним саветом друге државе и међународном организацијом.

Члан 3. Нацрта закона садржи одредбе о средствима за рад Савета. Европска комисија за демократију путем права, која је познатија под називом Венецијанска комисија, као саветодавно тело Савета Европе у овој области раније је препоручила да одредбе Закона о Високом савету судства морају да садрже одредбе о његовој буџетској аутономији. Прописано је да се средства за рад и функционисање обезбеђују у буџету Републике Србије, на предлог Савета.

Чланом 4. Нацрта закона предвиђено је да секретар Савета припрема Предлог буџета у складу са законом којим се уређује буџетски систем и доставља Буџетској комисији, као радном телу Савета надлежном за финансијска питања. Буџетска комисија утврђује предлог буџета Савета и упућује га председнику Савета ради достављања на мишљење министарству надлежном за послове финансија. О предлогу буџета Савета министар надлежан за послове финансија доставља Савету образложено мишљење. Ако министар надлежан за послове финансија има примедбе на достављени предлог буџета Савета, организује консултације са председником Савета и Буџетском комисијом ради постизања сагласности. Ако министар надлежан за послове финансија нема примедбе на предлог буџета Савета или се постигне сагласност о предлогу буџета савета, Савет утврђује коначан предлог буџета Савета, који министарство надлежно за послове финансија без измена укључује у Нацрт закона о буџету Републике Србије, а Влада без измена у Предлог закона о буџету Републике Србије. Ако се не постигне сагласност о предлогу буџета Савета, министарство надлежно за послове финансија коначан предлог буџета Савета, без измена укључује у Нацрт закона о буџету Републике Србије, а Влада без измена у Предлог закона о буџету Републике Србије. Ако се не постигне сагласност Влада у образложењу Предлога закона о буџету Републике Србије наводи разлоге због којих сматра да предлог буџета Савета није прихватљив. Ове одредбе примењују се и на поступак предлагања буџетских средстава из надлежности Савета које су прописане Законом о уређењу судова.

Чланом 5. Нацрта закона предвиђено је да се извршење буџета Савета и интерна финансијска контрола и ревизија спроводе у складу са прописима који уређују буџетски систем, рачуноводство и ревизију.

Чланом 6. Нацрта закона предвиђено је да је седиште Савета је у Београду и да Савет има печат, који садржи назив и грб Републике Србије и назив и седиште органа, у складу са посебним законом.

Чланом 7. Нацрта закона уређује се састав Савета. Савет има укупно једанаест чланова. Чланови Савета су шест судија које бирају судије, четири истакнута правника које бира Народна скупштина и председник Врховног суда, као члан по положају.

Чланом 8. Нацрта закона предвиђено је да Савет има председника, кога бира Савет међу изборним члановима Савета из реда судија на пет година. Председник Савета представља Савет, сазива и председава седницама Савета, усклађује рад Савета, стара се о спровођењу аката Савета и врши друге послове у складу са законом и актом Савета.

Чланом 9. Нацрта закона предвиђено је да Савет има потпредседника, који се бира међу изборним члановима Савета које бира Народна скупштина на пет година. Потпредседник Савета обавља послове председника у случају његовог одсуства или спречености.

Чланом 10. Нацрта закона уређује се однос Савета са судовима, другим органом, имаоцем јавних овлашћења, физичким и правним лицем, судијом и председнициком суда.

Чл. 11–16. Нацрта закона садрже одредбе о положају чланова Савета.

Чланом 11. Нацрта закона уређује се имунитет чланова Савета.

Чланом 12. Нацрта закона предвиђено је да се члан Савета обавезно удаљује са функције за време трајања притвора и да може бити удаљен са функције до окончања поступка за утврђивање основа за престанак функције. Одлуку о удаљењу са функције члана Савета доноси Савет, а члан Савета о чијем се удаљењу одлучује изузима се из одлучивања. Против одлуке о удаљењу члана Савета може изјавити жалбу Уставном суду у

року од три дана од дана достављања одлуке, која искључује право на подношење уставне жалбе и не задржава извршење одлуке.

Чланом 13. Нацрта закона предвиђено је да изборни члан Савета остварује права из радног односа у Савету у складу са прописима који уређују права из радног односа судије, ако овим законом није друкчије одређено. За време трајања мандата изборном члану Савета мирују права из радног односа које је остваривао пре избора за члана Савета. Међутим, изборни члан Савета кога је изабрала Народна скупштина, а који је професор на правном факултету, може остваривати права из радног односа на правном факултету.

Чланом 14. Нацрта закона предвиђено је да изборни члан Савета има право на основну плату једнаку основној плати председника Врховног суда. Изборни члан Савета кога бира Народна скупштина који остварује права из радног односа на правном факултету има право на месечну накнаду за рад у Савету у висини разлике између плате члана Савета, обрачунате за пуно радно време без увећања по основу година проведених на раду и плате коју остварује на правном факултету. Члан Савета по положају има право на месечну накнаду за рад у Савету у износу од 30% основне плате из става 1. овог члана. Председнику Савета основна плата увећава се за 20%, а потпредседнику Савета за 10%. Изборни члан Савета има право на накнаду плате за време одсуства са рада и на накнаду трошкова у случају прописаном законом и другим прописом, као и право на накнаду за неискоришћени годишњи одмор, под истим условима и у истом обиму права као и остали запослени у Савету.

Члан 15. Нацрта закона уређује неспојивост функције, посла или приватног интереса са функцијом члана Савета. Изборни члан Савета из реда судија не може вршити судијску функцију за време трајања мандата у Савету. Члан Савета кога бира Народна скупштина не може бити на функцији у органу Републике Србије, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, градске општине или или јавној служби, бити члан политичке странке, нити политички деловати на други начин, бавити се јавним или приватним плаћеним послом, нити пружати правне услуге или давати правне савете уз накнаду. Са функцијом члана Савета неспојива је и друга функције, посла или приватни интерес који је противан достојанству и независности члана Савета или штети угледу Савета.

Чланом 16. Нацрта закона предвиђено је да мандат члана Савета траје пет година, осим за члана по положају и да изборни члан Савета не може бити поново биран на ту функцију.

Чланом 17. Нацрта закона уређена је надлежност Савета. Нове надлежности Савета су да спроводи јавни конкурс и бира судије и судије поротнике, бира председника и потпредседника Савета, поставља вршиоце функције председника Врховног суда и председника осталих судова, бира председника Врховног суда и председнике осталих судова, одлучује о престанку функције председника Врховног суда и председника осталих судова.

Чланом 18. Нацрта закона предвиђено је да су седнице Савета јавне, а Савет може да одлучи да седница буде затворена за јавност, у складу са Уставом, законом и актом Савета. Седницу Савета сазива председник Савета у случају предвиђеном Пословником о раду Савета или на предлог најмање три члана Савета. Савет одржава седницу ако је присутно најмање осам чланова Савета.

Радна тела Савета су: Комисија за вредновање рада судије и председника суда, Изборна комисија, Комисија за праћење правилне расподеле предмета, Буџетска комисија, Етички одбор и дисциплински органи.

Чланом 19. Нацрта закона предвиђено је да су радна тела Савета: Комисија за вредновање рада судије и председника суда, Изборна комисија, Комисија за праћење правилне расподеле предмета, Буџетска комисија, Етички одбор и дисциплински органи, као и да ради заштите од непримереног утицаја на вршење судијске функције Савет именује члана Савета из реда судија за поступање у случају непримереног утицаја на рад судије и суда. Поступање именованог члана Савета и Савета у случају непримереног утицаја ближе се уређује актом Савета. Ради разматрања појединог питања из своје надлежности Савет може да образује и друга радна тела. Образовање, састав и начин рада радног тела ближе се уређује актом Савета.

Чланом 20. Нацрта закона предвиђено је да се одлука Савета доноси се већином гласова свих чланова. Изузетно, одлуку о избору председника и потпредседника Савета, одлуку о избору председника Врховног суда и председника осталих судова, одлуку о разрешењу председника Врховног суда и председника осталих судова и одлуку о разрешењу судије, Савет доноси већином од осам гласова. Савет доноси одлуку јавним гласањем. Одлука Савета мора бити образложена, ако законом није друкчије одређено.

Чланом 21. Нацрта закона предвиђено је да Савет доноси Пословник о раду Савета којим се ближе уређују начин рада и поступак одлучивања Савета.

Чланом 22. Нацрта закона предвиђено је да Пословник о раду Савета други општи акт Савета, одлука о избору или престанку функције судије или председника суда, одлука о избору председника и потпредседника Савета, одлука којом се констатује избор члана Савета из реда судија, одлука о престанку функције члана Савета, као и друга одлука Савета одређена законом објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије” и на интернет страници Савета.

Чланом 23. Нацрта закона предвиђено је да Савет доноси годишњи извештај о раду који се објављује на интернет страници Савета. Годишњи извештај о раду Савета доставља се Народној скупштини ради информисања. Савет редовно обавештава јавност о свом раду на начин уређен Пословником о раду Савета.

Чланом 24. Нацрта закона уређује се Етички одбор Савета који се стара о поштовању и примени Етичког кодекса. Етички одбор подноси Савету годишњи извештај о поштовању Етичког кодекса и обавља друге послове у складу са актом Савета.

Чланом 25. Нацрта закона предвиђено је да одлуку о отпочињању поступка избора кандидата за члана Савета из реда судија доноси председник Савета најкасније шест месеци пре истека мандата изборног члана Савета из реда судија. Одлука се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије” и на интернет страници Савета и доставља се председнику Изборне комисије Савета (у даљем тексту: Изборна комисија).

Чланом 26. Нацрта закона предвиђено је да се у циљу најшире заступљености судова изборни чланови Савета из реда судија бирају тако да се Врховног суда бира један, један из апелационих судова и Управног суда, један из виших судова, један из привредних судова и Привредног апелационог суда, један из основних судова, један из прекршајних судова и Прекршајног апелационог суда.

Чланом 27. Нацрта закона предвиђено је да кандидат за члана Савета из реда судија може бити сваки судија. За члана Савета може бити биран судија кога предложи седница свих судија једног или више судова према врсти и степену суда (члан 26) у којем судија врши судијску функцију. Седница свих судија једног суда може да предложи само једног судију. На седници свих судија, о предложеном кандидату, гласа се тајно. За члана Савета може бити изабран и судија кога подржи најмање 20 судија према врсти и степену суда, у

којем врши судијску функцију (члан 26). Судија може да подржи само једног кандидата. Изузетно, кандидат за изборног члана Савета из реда судија Врховног суда, Прекршајног апелационог суда, Привредног апелационог суда и Управног суда статус кандидата стиче подношењем пријаве. Председник суда и вршилац функције председника суда не може бити кандидат за члана Савета.

Чланом 28. Нацрта закона уређује се бирачко право. Сваки судија бира члана Савета на основу слободног, општег, једнаког и непосредног изборног права, тајним гласањем. Нико нема право да, по било ком основу, спречава или приморава судију да гласа или да га позива на одговорност због гласања. Судија гласа само за кандидата са листе кандидата врсте, односно степена суда у којем врши судијску функцију (члан 26).

Чланом 29. Нацрта закона уређује се да поступак предлагања кандидата за члана Савета из реда судија организује и спроводи Изборна комисија. Изборну комисију чине председник и четири члана и њихови заменици, које бира Савет из реда судија, уз њихову сагласност. Заменик председника и заменик члана Изборне комисије има иста права и одговорности као и председник и члан кога замењује. Члан Савета не може истовремено бити председник или члан Изборне комисије или њихов заменик. Мандат члана Изборне комисије траје пет година, уз могућност поновног избора. Члан Изборне комисије не може се кандидовати за изборног члана Савета.

Чланом 30. Нацрта закона предвиђено је да је Изборна комисија независна у раду и ради на основу закона и прописа донетог на основу закона. Изборна комисија доноси одлуку већином гласова свих чланова. За свој рад Изборна комисија одговара Савету који обезбеђује услове за њен рад. Суд је дужан да пружа помоћ Изборној комисији и да јој доставља податке потребне за рад.

Чланом 31. Нацрта закона предвиђено је да Изборна комисија, по пријему одлуке о отпочињању поступка предлагања кандидата, доноси одлуку о изборним радњама и роковима. Одлука Изборне комисије објављује се на интернет страници Савета. Председник Изборне комисије доставља председнику суда одлуку о отпочињању поступка предлагања кандидата и одлуку о изборним радњама и роковима. Председник суда дужан је да одлуку о отпочињању поступка предлагања кандидата и одлуку о изборним радњама и роковима, учини доступним на одговарајући начин свим судијама у суду чијим радом руководи. Председник суда је дужан да закаже седницу свих судија ради предлагања кандидата у року који је одређен одлуком Изборне комисије.

Чланом 32. Нацрта закона предвиђено је да се кандидациона пријава доставља се Изборној комисији у року од 30 дана од дана објављивања одлуке о отпочињању поступка предлагања кандидата за изборног члана Савета у „Службеном гласнику Републике Србије“. Уз кандидацијону пријаву достављају се: потписана изјава кандидата о прихватању кандидатуре, одлука седнице свих судија суда или судова којом се предлаже кандидат, односно образац са потписима судија који подржавају кандидата, као и лични и професионални подаци о кандидату. Кандидат може одустати од кандидатуре подношењем писмене изјаве Изборној комисији најкасније осам дана од дана утврђивања коначне листе кандидата.

Чланом 33. Нацрта закона уређује се поступак по пријави. Изборна комисија испитује благовременост, дозвољеност и потпуност пријаве. Изборна комисија у року од 24 часа од пријема непотпуне пријаве закључком позива кандидата да поднету пријаву допуни у року од 48 часова од часа пријема, уз упозорење да се у супротном пријава одбацује неблаговремену и недозвољену и непотпуну пријаву Изборна комисија одбацује решењем.

Чланом 34. Нацрта закона предвиђено је да Изборна комисија утврђује коначну листу кандидата у року од 15 дана од истека рока из члана 32. овог закона. Изборна комисија утврђује по једну коначну листу кандидата за сваки степен и врсту суда (члан 26). Редослед кандидата на листи утврђује се према редоследу предаје кандидационе пријаве Изборној комисији. Изборна комисија истовремено објављује све утврђене коначне листе кандидата заједно са личним и професионалним подацима и програмима кандидата, на интернет страници Савета.

Чланом 35. Нацрта закона предвиђено је да сваки кандидат има једнако право на представљање судијама. Изборна комисија утврђује рок за представљање кандидата који не може бити краћи од 60 дана. Изборна комисија утврђује распоред представљања кандидата у седишту апелационог суда и о њему обавештава све судије према врсти и степену суда (члан 26). Председник суда дужан је да дозволи судијама присуство на представљању кандидата у седишту апелационог суда на чијој се територији налази. Изборна комисија, уз сагласност кандидата, организује видео снимање представљања кандидата у апелационом суду и тако добијени видео записи објављује на интернет страници Савета. Кандидат има право на плаћено одсуство за дане када се представља у седишту апелационог суда. Кандидат има право да се непосредно представи судијама и у другом суду према врсти и степену суда (члан 26). Савет обезбеђује надокнаду путних трошкова кандидата за представљање у седишту апелационог суда.

Члан 36. Нацрта закона предвиђа да датум и време спровођења избора одређује Изборна комисија и о томе обавештава сваког председника суда десет дана пре дана одржавања избора. Председник суда обавештава јавним обавештењем сваког судију у суду чијим радом руководи о дану и времену одржавања избора, најкасније осам дана пре дана одржавања избора. Гласање за кандидата за изборног члана Савета из реда судија обавља се на бирачком месту у суду одређеном од стране Изборне комисије.

Чланом 37. Нацрта закона предвиђено је да је Изборна комисија дужна да благовремено припреми материјал за гласање за свако бирачко место и то: списак судија који гласају на том бирачком месту, потребан број гласачких листића и утврђену листу кандидата. За свако бирачко место Изборна комисија именује бирачки одбор. Бирачки одбор чине три судије које нису кандидати за избор. Изборна комисија организује обуку за члана бирачког одбора.

Чланом 38. Нацрта закона предвиђено је да утврђена листа кандидата на дан гласања мора бити видно истакнута на сваком бирачком месту и у сваком суду према степену и врсти суда (члан 26), који бира кандидата на тој листи кандидата. Сваки судија гласа лично. Гласање је тајно. Гласа се на овереном гласачком листићу. Бирачки одбор спроводи гласање у просторији суда коју благовремено одреди председник суда. Изузетно, ако је судија из здравствених разлога онемогућен да дође на бирачко место, на његов захтев бирачки одбор може омогућити да гласа и ван бирачког места.

Чланом 39. Нацрта закона предвиђено је да Бирачки одбор по затварању бирачког места без одлагања сачињава, потписује и доставља Изборној комисији записник о резултату гласања који садржи број судија са правом гласа на том бирачком месту, број судија који су гласали, број гласачких листића који су убачени у гласачку кутију, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића и број гласова које је добио сваки од кандидата. Изборна комисија утврђује укупан број судија и број судија који су гласали по бирачким местима, број неупотребљених, неважећих и важећих гласачких листића, број гласова који је кандидат добио на поједином бирачком месту, као и број

укупно добијених гласова по кандидату за сваку листу кандидата. Записник о утврђивању резултата избора, кога потписују сви чланови Изборне комисије, доставља се Савету.

Чланом 40. Нацрта закона предвиђено је да судија има право да, преко Изборне комисије, поднесе приговор Савету због повреде изборног права, у року од 24 часа од часа када је повреда изборног права учињена. Савет одлучује о приговору решењем у року од 48 часова од часа пријема приговора и доставља га подносиоцу приговора преко Изборне комисије. Ако Савет по приговору не донесе решење у прописаном року, сматра се да је приговор усвојен. Ако Савет усвоји приговор, поништава изборну радњу, односно избор, а изборна радња или избор се понавља у року од десет дана.

Чланом 41. Нацрта закона предвиђено је да се против решења Савета којим је одбачен или одбијен приговор подносилац може поднети жалбу Уставном суду у року од 48 часова од часа објављивања решења. Против решења Савета којим је усвојен приговор кандидат и сваки судија може поднети жалбу Уставном суду у року од 48 часова од часа објављивања решења. Уставни суд дужан је да донесе одлуку по жалби у року од 72 часа од часа пријема жалбе са списима. Ако Уставни суд усвоји жалбу Уставном суду и поништи изборну радњу односно изборе, одговарајућа изборна радња, односно избори поновиће се најкасније за осам дана.

Чланом 42. Нацрта закона предвиђено је да је за члана Савета изабран судија који према врсти и степену суда (члан 26) добије највећи број гласова. Ако два или више кандидата према врсти и степену суда (члан 26) добију једнак највећи број гласова, избори се понављају за те кандидате у року од 15 дана. Савет после одлучивања о приговору или протеку рока за подношење приговора објављује коначне резултате гласања и доноси одлуку којом констатује избор члана Савета.

Чланом 43. Нацрта закона предвиђено је да Народна скупштина бира четири члана Савета међу истакнутим правницима са најмање десет година искуства у правној струци од осам кандидата које предложи одбор Народне скупштине надлежан за правосуђе (у даљем тексту: Одбор), после јавног конкурса, гласовима две трећине свих народних посланика.

Члан 44. Нацрта закона уређује услове за избор члана Савета. Кандидат за члана Савета може бити лице које, поред услова из члана 43. Нацрта закона, испуњава и следеће услове: 1) да испуњава опште услове за рад у државном органу; 2) да има стечено високо образовање на основним академским студијама на правном факултету у обиму од најмање 240 ЕСПБ или високо образовање стечено на основним студијама на правном факултету у трајању од најмање четири године; 3) да има искуство и знање од значаја за рад правосуђе; 4) да је достојно за обављање функције члана Савета; 5) да није навршило 65 година живота; 6) да не обавља судијску или јавнотужилачку функцију; 7) да није изабрано на јавну функцију непосредно од грађана, да не обавља функцију на коју га бира Народна скупштина, односно да не обавља функцију судије Уставног суда или државног секретара; 8) да снажно не утиче на доношење политичких одлука; 9) да није вршио непримерен утицај на рад судије, суда или носиоца јавнотужилачке функције и јавног тужилаштва; 10) да у јавном иступању није заступао став који угрожава независност судства или самосталност јавног тужилаштва.

Достојност подразумева моралне особине које члан Савета треба да поседује и понашање у складу са тим особинама. Моралне особине су: поштење, савесност, правичност, достојанственост, истрајност и узорност, а понашање у складу са тим особинама подразумева чување угледа Савета и судства у вршењу функције и изван ње, свест о друштвеној одговорности, очување самосталности, непристрасности, интегритета и

достојанства у вршењу функције и изван ње и старање о очувању поверења у рад и ауторитет Савета и судства у јавности. Приликом избора посебно се цени стручни или научни рад од значаја за рад правосуђа, као и разумевање правосуђа и залагање у професионалном раду или јавном деловању за независност судства.

Члан 45. Нацрта закона предвиђа да Народна скупштина бира члана Савета међу истакнутим правницима, после спроведеног јавног конкурса, на предлог Одбора, гласовима две трећине свих народних посланика. Одбор предлаже Народној скупштини двоструко већи број кандидата од броја чланова Савета који се бирају.

Чланом 46. Нацрта закона уређује се расписивање јавног конкурса. Јавни конкурс за избор члана Савета расписује се одлуком председника Народне скупштине најкасније шест месеци пре истека мандата члана Савета. Ако је члану Савета престала функција пре истека времена на које је изабран, јавни конкурс се расписује у року од 15 дана од дана престанка функције. Јавни конкурс се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије” и најмање једном средству јавног информисања које покрива територију Републике Србије, као и на интернет страницама Народне скупштине и Савета. Ако се не пријави довољан број кандидата на јавни конкурс, расписује се нови јавни конкурс у року од 15 дана од истека рока за подношење пријава на претходном јавном конкурсу.

Чланом 47. Нацрта закона предвиђено је да се пријава на јавни конкурс подноси се Одбору у року од 15 дана од дана објављивања јавног конкурса у „Службеном гласнику Републике Србије”. Пријава на јавни конкурс садржи податке о кандидату и доказе о испуњености услова за избор члана Савета. Ближа садржина пријаве уређује се одлуком о јавном конкурсу.

Чланом 48. Нацрта закона предвиђено је да се јавни конкурс за избор члана Савета спроводи Одбор. Одбор испитује пријаву на јавни конкурс и приложене доказе о испуњености услова за избор члана Савета. Недозвољену, непотпуну и неблаговремену пријаву Одбор одбацује. Одбор може прибавити податке о кандидату од органа, организације и правног лица у којем је кандидат обављао послове, као и друге податке о кандидату од значаја за избор. После испитивања дозвољености, благовремености и потпуности пријава Одбор сачињава листу кандидата који испуњавају услове за избор. Одбор објављује биографије кандидата који испуњавају услове за избор и распоред разговора са њима на интернет страницама Народне скупштине. Одбор на јавној седници, уз учешће опште и стручне јавности разматра пријаве и поднете доказе и обавља разговор са кандидатима са листе. Разговор са кандидатима директно се преноси путем медија.

Чланом 49. Нацрта закона предвиђен је да на посебној седници Одбор одлучује о предлогу двоструког броја кандидата за избор члана Савета од броја који се бира, који доставља председнику Народне скупштине у року од 90 дана од истека рока за подношење пријаве на јавном конкурсу. Сваки члан Одбора има право да предложи кандидата за избор члана Савета. О овом предлогу Одбор одлучује већином од укупног броја чланова Одбора и дужан је да размотри предлоге кандидата за избор члана Савета које предложи сваки члан Одбора. Председник Народне скупштине може на образложени предлог Одбора да продужи рок за 30 дана.

Члан 50. Нацрта закона предвиђа да председник Народне скупштине заказује седницу за избор члана Савета. Седница се заказује најраније 15 дана од пријема предлога за избор члана Савета одржава се и окончава у року од 30 дана од дана пријема предлога. Пре одржавања седнице из става 1. овог члана, Одбор организује јавно слушање ради представљања кандидата, на којем учествују представници опште и стручне јавности. На

седници, Народна скупштина гласовима две трећине свих народних посланика бира члане Савета. Народна скупштина гласа за сваког кандидата појединачно, а изабрана су четири кандидата која су добила највећи број гласова. Ако је више предложених кандидата добило исти и истовремено најмањи број гласова довољан за избор, о избору између тих кандидата се поново гласа.

Ако Народна скупштина не изабере све чланове Савета који се бирају у року из члана 50. Нацрта закона, преостале чланове Савета, између свих кандидата који испуњавају услове за избор, бира комисија коју чине председник Народне скупштине, председник Уставног суда, председник Врховног суда, Врховни јавни тужилац и Заштитник грађана, већином гласова, у року од 30 дана од дана истека рока за избор члана Савета од стране Народне скупштине.

Члан 51. Нацрта закона предвиђа да председник Народне скупштине, сазива и председава седницом комисије. Комисија пре избора члана Савета на јавној седници, разматра пријаве свих кандидата који испуњавају услове за избор. Комисија обавља разговор са кандидатом који испуњава услове за избор за члана Савета, који је отворен за јавност и директно се преноси путем медија. Одлука о избору члана Савета доноси се тајним гласањем и мора бити образложена. Члан Комисије може да гласа само за онај број кандидата колико је преостало члanova Савета за избор. Ако је више предложених кандидата добило исти и истовремено најмањи број гласова довољан за избор, о избору између тих кандидата се поново гласа. Ако комисија не донесе одлуку у року из става 1. овог члана, расписује се нови јавни конкурс за избор члана Савета за којег није донета одлука о избору. Комисија, већином гласова, доноси пословник о раду, којим ближе уређује начин рада. Стручне и административне послове за потребе комисије обавља Народна скупштина.

Члан 52. Нацрта закона предвиђа да се одлука о избору члана Савета кога бира Народна скупштина објављује у „Службеном гласнику Републике Србије” и на интернет страницама Народне скупштине и Савета.

Чланом 53. Нацрта закона предвиђено је да изборни члан Савета ступа на функцију у року од 30 дана од дана објављивања одлуке о избору у „Службеном гласнику Републике Србије”. Ако је изборни члан Савета изабран пре истека мандата претходном члану Савета, изборни члан Савета ступа на функцију у року од 30 дана од дана истека мандата. Изборни члан Савета ступа на функцију на свечаној седници Савета. Ако у року изборни члан Савета без оправданог разлога не ступи на функцију сматра се да није изабран. Савет доноси одлуку којом се констатује да члан Савета није изабран. Ако на функцију не ступи члан кога је изабрала Народна скупштина, Савет о томе се обавештава Народну скупштину. Савет, односно Народна скупштина расписује изборе, односно јавни конкурс за избор члана Савета у року од 15 дана од дана доношења одлуке Савета.

Чланом 54. Нацрта закона уређују се разлози за престанак функције члана Савета. Председнику Врховног суда функција у Савету престаје престанком функције председника Врховног суда. Изборном члану Савета функција престаје истеком мандата. Пре истека мандата изборном члану Савета функција престаје ако сам то затражи, ако буде осуђен за кривично дело на казну затвора од од најмање шест месеци, ако му престане држављанство Републике Србије, ако постане члан политичке странке, ако постане недостојан за вршење функције члана Савета или ако учестало не учествује у раду Савета без оправданог разлога. Изборном члану Савета из реда судија функција у Савету престаје и престанком судијске функције. Изборном члану Савета кога бира Народна скупштина функција у Савету

престаје и ако трајно изгуби радну способност за вршење функције члана Савета или ако наврши 65 година живота. Губитак радне способности за обављање функције члана Савета утврђује се на основу стручног налаза и мишљења овлашћене здравствене установе. Надлежни суд дужан је да достави Савету правноснажну одлуку о осуди члана Савета на казну затвора од најмање шест месеци.

Члан 55. Нацрта закона предвиђа да ако изборни члан Савета сам затражи престанак функције, ако буде осуђен за кривично дело на казну затвора од најмање шест месеци, ако му престане држављанство Републике Србије, ако трајно изгуби радну способност за вршење функције члана Савета или ако наврши 65 година живота, Савет доноси одлуку о престанку функције члана Савета најкасније у року од 15 дана од дана сазнања за разлог престанка функције. Одлуку о престанку функције Савет доноси и ако је изборном члану Савета из реда судија престала судијска функција.

Члан 56. Нацрта закона предвиђа да изборном члану Савета функција може престати пре истека мандата ако постане члан политичке странке, ако постане недостојан за вршење функције члана Савета или ако учестало не учествује у раду савета без оправданог разлога. Предлог за престанак функције члана Савета може поднети члан Савета из разлога прописаних овим чланом. Члан Савета против кога је поднет предлог за престанак функције има право да одмах буде обавештен о предлогу, да се упозна са садржином предлога и доказима, да сам или преко пуномоћника пружи објашњење и доказе за своје наводе, као и да те наводе усмено изложи пред Саветом. Савет одлуком може одбити предлог или усвојити предлог и донети одлуку о престанку функције члана Савета.

Чланом 57. Нацрта закона предвиђено је да против одлуке о престанку функције из чл. 55. и 56. Нацрта закона, члан Савета може изјавити жалбу Уставном суду у року од 15 дана од дана достављања одлуке, која искључује право на подношење уставне жалбе. Уставни суд је дужан да одлуку по жалби Уставном суду донесе у року од 30 дана од дана подношења жалбе Уставном суду. Жалба одлаже извршење одлуке о престанку функције члана Савета. Члан Савета против кога је поднет предлог за престанак функције члана Савета изузима се из одлучивања.

Чланом 58. Нацрта закона уређују се послови, организација и начин рада Савета. За обављање стручних, административних и других послова у оквиру Савета образује се Административна канцеларија. Организација, посао и начин рада Административне канцеларије ближе се уређују актом Савета. На права и обавезе запосленог у Административној канцеларији примењује се пропис који уређује положај државног службеника и намештеника.

Чланом 59. Нацрта закона предвиђено је да Савет има секретара који се поставља на пет година и може бити поново постављен. Секретара поставља Савет. Секретар руководи Административном канцеларијом и за свој рад одговоран је Савету. Секретар има статус државног службеника на положају. Услови за постављање секретара одређују се актом Савета.

Чланом 60. Нацрта закона предвиђено је да судија може бити упућен, ради обављања стручних послова, у радна тела Савета. Решење о упућивању доноси Савет, по прибављеном мишљењу председника суда у коме судија врши судијску функцију, уз писмену сагласност судије. Упућивање може трајати најдуже три године, без могућности поновног упућивања у Савет.

Чл. 61. до 70. Нацрта закона садржи прелазне и завршне одредбе.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За примену Закона о уређењу судова, Закона о судијама и Закона о Високом савету судства неопходна су додатна средства из буџета Републике Србије у 2023. години, у укупном износу од 27.000.000,00 динара, и то за :

Плате – укупно: 25.000.000,00 динара на годишњем нивоу (вишекратна промена)

411 – 21.710.000,00 динара

412 – 3.290.000,00 динара

Повећање броја запослених – 15 запослених, по звањима:

– 5 виших саветника

– 5 самостална саветника

– 1 саветник

– 4 референта

Опрему – укупно: 2.000.000,00 динара на годишњем нивоу (једнократна промена)

– 15 компјутера – 1.800.000,00 динара

– 5 штампача – 200.000,00 динара